

SCHRIFTELIJKE VRAGEN, ex artikel 42 Reglement van Orde

Gericht aan	Gedeputeerde Staten
Inleidende toelichting	<p>Op de website www.veeteelt.nl werd op 15 april 2025 verwezen naar een onderzoek van Wageningen Livestock Research. Uit het onderzoek blijkt dat uit stallen met een emissiearme vloer niet minder stikstof verloren gaat dan uit stallen met een normale roostervloer.</p> <p>Het onderzoek was een uitbreiding van een eerder uitgevoerde studie waarover in 2023 werd gepubliceerd. Toen kwamen de onderzoekers al tot de conclusie dat alle onderzochte systemen minder emissies reduceerden dan op basis van de emissiefactor op de RAV-lijst mocht worden verwacht.</p> <p>Bij melkveestallen met een emissiearme vloer is het stikstofverlies voor bijna alle staltypen significant hoger dan verwacht op basis van de emissiefactoren op de RAV-lijst. Voor een aantal staltypen is de stikstofemissie zelfs significant hoger dan de emissie uit een gangbare stal met een roostervloer zonder emissiearme techniek.</p> <p>Op 20 december 2024 stond op www.veeteelt.nl een artikel dat in België twijfels zijn over de werking van de Lely Sphere en ligt er een advies in België de Lely Sphere niet op de lijst van goedgekeurde technieken te zetten.</p> <p>Emissiearme vloeren werden en de Lely Sphere wordt gezien als innovatieve oplossing bij de aanpak van de stikstofproblematiek. Het blijkt echter dat de (laboratorium)onderzoeken steeds een te hoge verwachting opleveren en de praktijk weerbarstig is.</p> <p>In Fryslân zijn bij het oplossen van de Stikstofproblematiek hoge verwachtingen gewekt bij technische innovaties. Op basis daarvan zijn subsidies verstrekt en bij vergunningverlening is rekening gehouden met theoretische 'emissiewinst'. Boeren zijn hierdoor op het verkeerde been gezet en hebben hoge kosten gemaakt. De producenten van de zogenaamde emissiearme vloeren en de financiers zijn de enige partijen die (financieel) voordeel hebben behaald. Dat dreigt wederom te gebeuren.</p> <p>De fracties van GrienLinks en PvdA stellen daarom de volgende vragen:</p>
Vragen	<ol style="list-style-type: none">1. Is GS op de hoogte van de twijfels over de werking van technische innovatieve maatregelen?2. Welke landelijke en provinciale subsidieregelingen zijn er voor emissie beperkende maatregelen voor de agrarische sector?3. Zijn direct of indirect (via de RVO) door de provincie subsidies verleend aan agrarische bedrijven binnen Fryslân voor technische innovaties, zoals emissiearme vloeren, waarvan de werking achteraf niet in overeenstemming zijn

	<p>met de verwachtingen zoals gewekt met de RAV-lijst? Zo ja, om hoeveel bedrijven gaat het en om welke bedragen gaat het?</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Mochten er door de provincie Fryslân subsidies zijn verstrekt voor niet effectieve emissiearme vloeren dan is er zinloos gemeenschapsgeld verstrekt. Is het College voornemens om actie jegens de producenten van deze niet functionerende emissie arme vloeren te ondernemen? 5. Wat zijn de consequenties van de achteraf tegenvallende resultaten van de door de agrarische bedrijven die hebben geïnvesteerd in emissiearme stalvloeren ten aanzien van de financiën en de vergunningverlening? Wie is hiervoor naar de mening van GS aansprakelijk? 6. In België heeft het Administratief Team Luchtemissies Veeteelt (AT) twijfels of de Lely Sphere over een langere periode goed blijft werken. Dat heeft gevolgen voor de emissie. De kosten voor de aanschaf van een Lely Sphere zijn aanzienlijk. Deelt GS de zorg van de fracties van GrienLinks en PvdA dat ook de Lely Sphere niet aan de verwachtingen zal voldoen en dat agrariërs hiermee worden 'verleid' tot het doen van investeringen met een zeer hoog risico? 7. Worden door de provincie Fryslân directe of indirecte subsidies verleend voor de aanschaf van een Lely Sphere? Zo ja, om hoeveel systemen gaat het en om welk subsidie bedrag gaat het? 8. Mocht er sprake zijn van subsidieverstreking door de provincie Fryslân voor de aanschaf van de Lely Sphere, is het College dan bereid om deze subsidiemogelijkheid te schorsen totdat onomstotelijk bewezen is dat de Lely Sphere een positief effect heeft op het terugdringen van de stikstofuitstoot? 9. Welke gevolgen heeft het voor vergunningverlening als de op de RAV-lijst genoemde verwachte emissiereductie lager blijkt te zijn dan waarmee in de vergunning rekening is gehouden? 10. Zijn er vergelijkbare technische innovaties waarmee bij vergunningverlening rekening wordt gehouden en die door de provincie direct of indirect worden gesubsidieerd?

Indieners	GrienLinks, Jochem Knol PvdA, Klaas Zwart
-----------	--

Datum	18-04-2025
-------	------------